

Салавеліс, А. Д. Технологія продукції ресторанного господарства [Текст] : навч. посіб. / А. Д. Салавеліс, Л. М. Тележенко, С. Л. Колесніченко. - Вид. 2-ге, допов. - Одеса : Освіта України, 2015. - 366 с. : табл., рис. - Бібліогр.: с. 319-324. - ISBN 978-617-7111-79-4.

У навчальному посібнику розглянуті технології виробництва кулінарної продукції та страв із усіх видів сировини в умовах підприємств ресторанного господарства, наведена характеристика традиційних та інноваційних способів приготування страв. Розглянуті способи обробки сировини, приготування напівфабрикатів і всіх видів готових страв. Наведено аналіз харчування людини в ракурсі медико-біологічних і соціально-економічних проблем. Представлена загальна характеристика основних харчових речовин сировини, їх роль у технологічному процесі виробництва продукції ресторанного господарства, а також наведена характеристика змін основного компонентного складу харчової сировини в процесі кулінарної обробки. Приведено санітарно-гігієнічні вимоги безпеки до харчових продуктів, страв та до підприємств ресторанного господарства. Навчальний посібник призначений для студентів вищих технічних навчальних закладів, фахівців ресторанного господарства.

ВСТУП

Сучасний етап розвитку людського суспільства характеризується, поряд з неймовірним прогресом технологій, виникненням і наростанням екологічних проблем, нервово-емоційних навантажень, зміною ритму життя й харчування. Спосіб життя й харчування є важливими факторами, що забезпечують здоров'я людини, її здатність до праці, уміння протистояти зовнішнім несприятливим впливам. Макро- і мікронутрієнти, що надходять із їжею, повинні забезпечувати організм людини пластичним матеріалом і енергією, що визначає його фізичне й духовне здоров'я. Багаторічна зміна умов життя і праці у зв'язку з активною урбанізацією населення стала причиною зниження енерговитрат, і, як наслідок, обсягів споживаної їжі. Одночасно знизилася надходження необхідних людині фізіологічно активних речовин, потреби в яких залишилися незмінними. Усе більше число споживачів розуміє значення правильного харчування для підтримки здоров'я і прагне формувати свій раціон таким чином, щоб забезпечити роботу всіх органів і систем на відповідному рівні.

Завдання науки, тісно пов'язаної з основами харчових технологій, полягає в

розширенні знань про властивості й оздоровчу дію біологічно активних сполук.

Вирішення завдань, які стоять перед галуззю, неможливе без серйозної державної підтримки, що стимулює виробництво високоякісної продукції, яка містить усі необхідні компоненти в рекомендованому співвідношенні. Розробка рецептур страв, кулінарних виробів і технологій їх виробництва перебуває сьогодні в центрі уваги вчених багатьох країн. Ці питання піднімають і розглядають на багатьох наукових форумах як у нашій країні, так і за кордоном, у тому числі під егідою Міжнародного інституту наук про життя (ILSI).

У даному підручнику автори спробували об'єднати в одній книзі відомості про харчову цінність сировини, продуктів її переробки, технологічні аспекти виробництва продукції та сучасні тенденції з розвитку технологій, які необхідно враховувати для розв'язання завдань, що існують у галузі сьогодні.

ЗМІСТ

Вступ	5
Розділ 1. Харчування людини як медико-біологічна і соціально-економічна проблема.....	6
Розділ 2. Загальна характеристика основних харчових речовин продуктів, їх роль та зміни у технологічному процесі виробництва продукції ресторанного господарства.....	11
Розділ 3. Основи санітарії та гігієни.....	56
3.1. Санітарно-гігієнічні вимоги до підприємств харчування.....	56
3.1.1. Санітарний стан приміщень.....	58
3.1.2. Санітарний стан устаткування, інвентаря й посуду	64
3.2. Санітарно-гігієнічні вимоги до працівників підприємств харчування.....	63
3.3. Харчові отруєння, захворювання і їх попередження	66
Розділ 4. Види кулінарної обробки продуктів.....	74
4.1. Первинна обробка продуктів.....	74
4.2. Теплова обробка продуктів.....	108
4.3. Процеси, що відбуваються при тепловій обробці продуктів	113
Розділ 5. Технологія приготування холодних страв і закусок	126
Розділ 6. Технологія приготування перших страв.....	133
Розділ 7. Технологія приготування соусів.....	146
Розділ 8. Страви та гарніри з овочів і грибів	153
Розділ 9. Технологія приготування страв і кулінарних виробів із круп, бобових та макаронних виробів.....	158
Розділ 10. Технологія приготування страв і кулінарних виробів із риби, рибопродуктів и нерибної водної сировини.....	163
Розділ 11. Технологія приготування страв і кулінарних виробів із м'яса,	

м' ясопродуктів і диких тварин.....	171
Розділ 12. Технологія приготування страв і кулінарних виробів із птиці, кролика, дичини.....	182
Розділ 13. Технологія приготування страв і кулінарних виробів із молока, яєць і сиру.....	186
Розділ 14. Технологія приготування десертів — солодких страв.....	188
Розділ 15. Технологія приготування напоїв.....	193
15.1. Загальні відомості про напої.....	193
15.2. Технологія приготування гарячих напоїв.....	193
15.3. Технологія приготування холодних напоїв.....	209
15.4. Технологія приготування гарячих і холодних напоїв із вином ..	209
15.5. Технологія приготування холодних національних напоїв.....	210
15.6. Мінеральні води та безалкогольні напої.....	211
Розділ 16. Технологія виробництва борошняних кулінарних виробів	215
16.1. Технологія приготування борошняних напівфабрикатів і готових виробів.....	215
16.2. Технологія приготування оздоблювальних напівфабрикатів.	244
Розділ 17. Інноваційні технології приготування страв у сучасному ресторанному бізнесі.....	252
Розділ 18. Сучасна декоративна різьба по овочам і фруктам — карвінг.....	275
Список літератури	219
Додатки	325